

دفترچه‌ی پاسخ آزمون

۲۴ بهمن ماه ۱۳۹۳

عمومی سال چهارم دبیرستان

رشته‌های ریاضی، تجربی، انسانی، هنر و منحصراً زبان

طراحان به ترتیب حروف الفبا

محسن اصفری - ابراهیم رضایی مقدم - محمدرضا زرسنج - مریم شمیرانی - کاظم کاظمی - سعید گنج‌بخش زمانی - الهام محمدی - مرتضی منشاری	(زبان و ادبیات فارسی)
درویشعلی ابراهیمی - ابوالفضل تاجیک - مهدی ترابی - حسین رضایی - احمد طریقی - مسعود محمدی - سیدمحمدعلی مرتضوی - اسماعیل یونس پور	عربی
امین اسدیان پور - مسلم بهمن آبادی - حامد دورانی - مرتضی محسنی کبیر - رضا میرخانی - سیداحسان هندی	دین و زندگی
شهاب اتاری - نسرين خلفی - بهرام دستگیری - حبیب‌الله سعادت - رضا کیاسالار - جواد مؤمنی - علیرضا یوسف زاده	(زبان انگلیسی)

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستاران دانشجو و رتبه‌های برتر کنگور
(زبان و ادبیات فارسی)	الهام محمدی	محسن اصفری	مریم شمیرانی - مرتضی منشاری	حمید لنجان زاده اصفهانی
عربی	فاطمه منصور خاکی	ابوالفضل تاجیک	درویشعلی ابراهیمی - احمد طریقی - اسماعیل یونس پور	_____
دین و زندگی	حامد دورانی	امین اسدیان پور مسلم بهمن آبادی	سکینه گلشنی - سیداحسان هندی	_____
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	_____	_____
(زبان انگلیسی)	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	رضا کیاسالار	طراوت سروری - احمد صوفی محمودی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مسعود اعتصامی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی	زهرا کاظم پور
نظارت چاپ	حمید محمدی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی

۱-

(مریم شمیرانی)

تصانیف: نوشته‌ها

(زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، صفحه ۶۹)

۲-

(الهام مممری)

املای درست واژه عبارت است از: «جهد».

(زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، صفحه ۶۹)

۳-

(مفسن اصغری)

«نصاب الصببان» در تعلیم لغت سروده شده است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۴-

(کلاطم کاظمی)

در بیت گزینۀ «۳»، «اسلوب معادله» وجود دارد، اما «ایهام» به کار نرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: «گوهر شهوار» استعاره از «سخن ارزشمند» / تناسب: «لب و دهان» و «گوهر و صدف»

گزینۀ «۲»: تشبیه: «هر دو جهان را چو نعلین بیرون درافکنند» / تشخیص: «آمدن عشق»

گزینۀ «۴»: کنایه: «آتش نفس بودن» کنایه از «پرسوز و پرشور و گداز بودن»، «ترم نشدن» کنایه از «مطیع نشدن، مهربان نشدن»، «سخت دلی» کنایه از «جفا پیشه بودن»، «خون به جگر کردن» کنایه از «رنج و آزار فراوان رساندن» / «سنگ» استعاره از «دل»

(زبان و ادبیات فارسی، آرایه‌ی ترکیبی)

۵-

(سراسری خارج از کشور - ۹۲)

بیت «ج»: «آشنا بودن معنی بیگانه» تناقض / بیت «الف»: «نگین» مجاز از «انگشتری» / بیت «د»: ایهام: «په» دو معنا دارد: ۱- بهتر ۲- میوه‌ی به / بیت «ب»: «گلستان»: استعاره از «جهان عشق»

(زبان و ادبیات فارسی، آرایه‌ی ترکیبی)

۶-

(مریم شمیرانی)

در بیت صورت سؤال گوشه‌گیری و در نتیجه‌ی آن کمال مطرح شده است، در حالی که بیت گزینۀ «۳»، به بودن در میان مردم توصیه می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینۀ «۱»: کناره‌گیری از مردم باعث صفای زندگی می‌شود، همان‌طور که قطره با کناره‌گیری از اقیانوس تبدیل به گوهر می‌شود.

گزینۀ «۲»: گوشه‌گیری، راندن فتنه‌ها از خویش است، همان‌طور که کوهسار از حملات سیل فارغ است.

گزینۀ «۴»: گشاده‌رویی، دل را سبک می‌کند، به همین دلیل ما هم چون کوه دامن در صحرا گستریم.

(زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، صفحه ۶۶)

۷-

(محمدرضا زرسنج - شیراز)

آدم پر حرف گوشش نمی‌شنود، نصیحت به جز در انسان خاموش اثر نمی‌کند.

مفهوم بیت دوم: فرد خردمند تا همه سکوت نکرده‌اند، حرف نمی‌زند.

(زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، صفحه ۶۶)

۸-

(مریم شمیرانی)

مفهوم بیت صورت سؤال این است که «بدون اندیشه سخن مگوی که هر که سخن را با اندیشه و فکر بیان کند، سخنانش ارزشمند و نیکوست.» و توصیه به «اول اندیشه، وانگهی گفتار» است که در گزینۀ «۳» نیز دیده می‌شود.

(زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، صفحه ۶۷)

۹-

(مفسن اصغری)

مفهوم «شهادت و کشته شدن موجب افتخار و سربلندی و زینت انسان‌هاست.» در عبارت صورت سؤال و گزینه‌های مرتبط مطرح شده است، اما شاعر در بیت گزینۀ «۴»، می‌گوید که در هجران معشوق، چهره‌ی خود را با اشک خونین رنگین می‌سازد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، صفحه ۷۱)

۱۰-

(سراسری ریاضی - ۹۳)

مفهوم عبارت صورت سؤال و بیت گزینۀ «۲» چنین است: «عشق با جان‌بازی همراه است.»

(زبان و ادبیات فارسی پیش دانشگاهی، صفحه ۷۱)

**دانش‌آموزان رشته‌ی انسانی برای مشاهده‌ی پاسخ تشریحی ادبیات
پایه به دفترچه‌ی پاسخ اختصاصی انسانی مراجعه کنند.**

زبان و ادبیات فارسی ۳

-۱۱

(مفترضاً زرسنج - شیراز)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۲»: بادافره: مجازات، کیفر

گزینه‌ی «۳»: پرخاشخ: جنگجو، پرخاشجو

گزینه‌ی «۴»: انابت: توبه، بازگشت به‌سوی خدا

(ادبیات فارسی ۳، فهرست واژگان)

-۱۲

(کاتظم کاظمی)

مشمعزکننده ← مشمعزکننده

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۲»: وحله ← وهله / لعامت ← لثامت

گزینه‌ی «۳»: حوزه ← حوضه / آجل ← عاجل

گزینه‌ی «۴»: شَبَه ← شَبَح / مطبوع ← متبوع

(زبان فارسی ۳، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

-۱۳

(ابراهیم رضایی مقدم)

آثاری که پدیدآورنده‌ی آن‌ها نادرست آمده است: «فیلم‌نامه‌ی گاو» اثر غلامحسین ساعدی (گوهر مراد) / «بوته‌زار» اثر علی‌محمد افغانی / «مرزبان‌نامه» اثر مرزبان بن رستم

(ادبیات فارسی ۳، صفحه‌های ۶، ۲۶ و ۳۶ / بخش اعلام)

-۱۴

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تکواژها: فرزند - م / از / اریحه / ای / دروغ / این / ب / پرهیز / و / به / هوش / باش /
/ بیش / تر / - / ازنده / ای / ها / ای / به / هدر / رفت / اه / و / روز / ها / ای / تلخ / - / پیر /
ی / جز / افریفت / اه / ای / به / این / اریحه / حاصل / ای / اند / دار / - / د / ۴۶ تکواژ

(زبان فارسی ۳، صفحه‌ی ۱۵)

-۱۵

(سعید کنج‌بش‌زمانی)

گونه‌ی مؤدبانه‌ی افعال صورت سؤال درباره‌ی «خود» عبارت‌اند از:

فعل «گفتن»: «عرض کردن» و «به عرض رساندن» / فعل «خوردن»: «صرف کردن»

و «صرف‌شدن» / فعل «آمدن»: «مشرّف‌شدن» و «خدمت‌رسیدن» / فعل «خواستن»:

«استدعاکردن»، «خواهش کردن» و «تمنّاکردن»

(زبان فارسی ۳، صفحه‌ی ۳۵)

-۱۶

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: آسمان در زیر پای همّت، بر زمین فرق فرقدین را مالنده [است].

گزینه‌ی «۲»: ای [کسی که] محافل را به دیدار تو زین [است]. طاعتت بر

هوشمندان فرض عین [است].

گزینه‌ی «۳»: ای [کسی که] کمال نیک‌مردی بر تو ختم [است]. نیک نامی

منتشر در خاقین [است].

(زبان فارسی ۳، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

-۱۷

(مریم شمیرانی)

«ترتیب انسانی و سنت ملی ما»: نوشته‌ی تحلیلی (حاصل تأملات درونی نویسنده) /

«کتاب و کتاب‌خوانی»: تحقیقی (حاصل پژوهش‌های نویسنده) / «کلاس نقاشی»:

تشریحی (حاصل دیده‌ها و شنیده‌های نویسنده)

(زبان فارسی ۳، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

-۱۸

(سعید کنج‌بش‌زمانی)

در بیت صورت سؤال، مفهوم آزادگی نهفته است و مفهوم مقابل (متضاد) آن «بندگی» در بیت گزینه‌ی «۲» دیده می‌شود.

(ادبیات فارسی ۳، صفحه‌ی ۱۱۳)

-۱۹

(کاتظم کاظمی)

گزینه‌های «۱» و «۳»، به عدم هراس افراد آزاده از مرگ تأکید می‌کنند، اما بیت

گزینه‌ی «۴» می‌گوید: «آزادگی من مانند سرو، حاصلی به‌جز بی‌ثمری نداشت.»

(ادبیات فارسی ۳، مشابه صفحه‌ی ۱۷)

-۲۰

(سراسری تپری - ۹۳)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۴» بر این موضوع دلالت می‌کنند: «اگر خیر و

رأفتی از تو به دیگران نمی‌رسد، حداقل شر و بلایت را نیز به کسی مرسان.»

(ادبیات فارسی ۳، صفحه‌ی ۴۶)

(سراسری خارج از کشور - ۹۱)

**دانش آموزان رشته‌ی انسانی برای مشاهده‌ی پاسخ تشریحی عربی
عمومی به دفترچه‌ی پاسخ اختصاصی انسانی مراجعه کنند.**

عربی ۳

۲۱-

(سراسری زبان- ۸۸)

«انْكَسَرَتْ»: شکست (فعل ماضی) / «ضوء الشمس»: نور خورشید / «فطرات الماء الصغیرة»: قطرات کوچک آب / «عند نزول المطر»: هنگام باریدن باران / «حدَّثَ»: به وجود آمد (فعل ماضی) / «قوس قزح»: قوس قزح، رنگین کمان

۲۲-

(اسماعیل یونس پور)

«أَهَيَّ نفسي»: خود را آماده می‌کنم / «لِلذَّهَابِ»: برای رفتن / «إلى بيت صديقي»: به خانه‌ی دوستم / «أريد أن أساعده»: می‌خواهم به او کمک کنم / «فی دروسه»: در درس‌هایش

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «آماده کردم» نادرست است و «أريد» ترجمه نشده است.
گزینه ۲: «آماده شدم» نادرست است و «نفسی» و ضمیر «ه» در «دروسه» ترجمه نشده‌اند.
گزینه ۳: «أريد» ترجمه نشده است.

۲۳-

(سیدمهرعلی مرتضوی)

«یا مَنْ»: ای کسی که / «تشفی»: شفا می‌دهی / «کلّ مریض»: هر بیماری / «حین»: وقتی که، هنگامی که / «لم یشفَ»: شفا نیافته است، شفا نیافت / «مرضه الصَّعبَ»: بیماری سختش / «لم یرجُ»: امید نداشته است، امید نداشت

نکته‌ی مهم درسی

وقتی «لم» بر سر فعل مضارع می‌آید، علاوه بر مجزوم شدن فعل، زمان آن نیز در ترجمه به صورت ماضی ساده‌ی منفی یا ماضی نقلی منفی تغییر می‌کند.

۲۴-

(مهوری ترابی)

«آنانی»: به من عطا کرد، به من بخشید (فعل ماضی) / «رَبَّی»: پروردگارم / «ما وَعَدْتِی»: آنچه را به من وعده نمود (فعل ماضی) / «لن أنسى»: فراموش نخواهم کرد / «علی»: برخودم، به من، بر من / «أبدأ»: هرگز

۲۵-

(امیر طریقی)

در عبارت صورت سؤال آمده است: «اگر به یک معلّم ستم کنی، پس به نادان بودن خودت قانع باش (انتظار و توقع دانا شدن را نداشته باش)»؛ در گزینه‌ی پاسخ آمده است: «هنگامی که یک دانشمند به تو علم را نیاموزد، پس تو می‌توانی آنچه را که می‌خواهی (بدانی)، از یک دانشمند دیگر یاد بگیری!» که این جمله با عبارت صورت سؤال هم‌مفهوم نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «اگر بخواهی که در زندگی خود دانشمند باشی، پس باید که استادت را گرامی بداری!»

گزینه ۳: «در زندگی به دانشمندان ستم مکن تا برای تو امکان داشته باشد که چیزهای زیادی را یاد بگیری!»

گزینه ۴: «نیکی کردن به استاد از وسیله‌های رسیدن آموزنده‌ی دانش به درجاتی از دانش است!»

۲۶-

(اسماعیل یونس پور)

«مردم نباید اجازه دهند»: علی الناس أن لا یسمحوا / «ثروتمندان»: الأغنیاء / «که تسلّط یابند»: أن یسلّطوا / «بر همه‌ی امور شهر»: علی جمیع أمور المدینة

نکته‌ی مهم درسی

چنانچه لای نهی بر سر مضارع غایب و متکلم قرار گیرد به صورت «نباید + مضارع التزامی» فارسی ترجمه می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «لم یسمح» (در این جا) به معنی «اجازه نداده‌اند» است.
گزینه ۲: «أن یسلّطون» نادرست است و «أمور» مضاف است و «ال» نمی‌گیرد.
گزینه ۴: «لا یسمحوا» و «یسلّطون» نادرست‌اند.

۲۷-

(مهوری ترابی)

«عَدَّ» فعل امر از ریشه‌ی «وَعَدَ- یَعِدُّ» و به معنی «وعده بده» است و تعریب مناسبی برای «رها کن» نمی‌باشد.

ترجمه‌ی متن درک مطلب:

«به درستی که خداوند انسان را به شکلی آفرید که برای او ممکن نیست تنها و دور از دیگران زندگی کند و به خاطر آن انسان باید در یک مجموعه‌ای زندگی کند که از افرادی تشکیل شده است تا همدیگر را برای حقیقت زندگی بشناسند و از مهم‌ترین علت‌هایی که این ارتباط را بین افراد جامعه استحکام می‌بخشد همان راستی است که موجب ایجاد دوستی بین آن‌ها می‌گردد و در این زندگی گروهی، انسان دوست واقعی را می‌شناسد که وقتی اشخاص دیگر از او دور می‌شوند او به سویش می‌آید. هر انسانی که یک دوست واقعی دارد، خداوند نعمتی خاص به او بخشیده است و این توجّه‌ای از او (خداوند) به او (انسان) است. بدان که دوستی از طرف مردم مانند سلامت انسان است و تو ارزش کمیاب آن را احساس نمی‌کنی، مگر وقتی که آن را از دست بدهی، به خاطر آن، پس دوست واقعی خود را حفظ کن که تو را در هنگام سختی‌ها می‌شناسد و به تو کمک می‌کند که به سوی کمال و موفقیت بالا بروی در حالی که او خوشحال می‌شود آن‌گاه که تو در زندگی‌ات به اهداف والاّیت می‌رسی!»

۲۸-

(ابوالفضل تائبک)

«افراد جامعه با هم زندگی می‌کنند تا حقیقت زندگی بین آن‌ها استحکام پیدا کند!» مطابق متن، صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «انسان در جامعه‌ای دور از دیگران زندگی می‌کند!» مطابق متن، نادرست است.
گزینه ۳: «خداوند انسان را خلق کرد تا در یک مجموعه زندگی کند!» مطابق متن، نادرست است.

گزینه ۴: «حقیقت زندگی فقط در زندگی تنها شناخته می‌شود!» مطابق متن، نادرست است.

۲۹-

(ابوالفضل تائبک)

مهم‌ترین علت‌های ارتباط بین افراد یک جامعه با توجه به متن، راستی و درستی است.

۳۰-

(ابوالفضل تائیک)

با توجه به مفهوم عبارت که در مورد دوست حقیقی و واقعی سخن می‌گوید که در سختی انسان را کمک و یاری می‌نماید؛ گزینه‌ی «۳» به مفهوم نزدیک‌تر است.

۳۱-

(ابوالفضل تائیک)

«کُلُّ» مبتدا و مرفوع / «إنسان» مضاف‌إلیه و مجرور / «لَهُ» جار و مجرور. خبر مقدم / «صَدِيقٌ» مبتدای مؤخر و مرفوع / «حَقِیقٌ» صفت و مرفوع به تبعیت / «أَعْطَى» فعل ماضی / «هُ» مفعول‌به و محلاً منصوب / «اللَّهُ» فاعل و مرفوع / «نِعْمَةٌ» مفعول‌به دوم و منصوب / «خاصَّةٌ» صفت و منصوب به تبعیت / جمله‌ی فعلیه‌ای که با فعل «أَعْطَى» شروع شده، خبر برای «کُلُّ» و محلاً مرفوع است.

۳۲-

(ابوالفضل تائیک)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «فاعله «الإنسان» نادرست است.

گزینه‌ی «۲»: «مجزوم» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «متعدّ» مرفوع نادرست‌اند.

۳۳-

(ابوالفضل تائیک)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «صفة مشبهة - ممنوع من الصرف - مضاف‌إلیه» نادرست‌اند.

گزینه‌ی «۳»: «منصوب بالفتحة» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «معرف بالاضافة - مرفوع» نادرست‌اند.

۳۴-

(مسین رضایی)

با توجه به «محروماً» که مذکر است، فاعل و مفعول‌به اول فعل «یجعل» نمی‌تواند مؤنث باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «أَدْخُ / نِ» متکلم وحده در مذکر و مؤنث یک‌سان است.

گزینه‌ی «۲»: فعل و ضمیر هر دو مذکر (صحیح).

گزینه‌ی «۳»: فعل و ضمیر مفعولی هر دو مذکر (صحیح).

۳۵-

(امیر طریقی)

در این گزینه، فعل «تَرْجِنَ» مضارع ناقص واوی صیغه‌ی للمخاطبة است و درست به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: با توجه به ضمیر للمخاطبة (ک)، فعل «لَا تَنْهَ» باید به‌صورت «لَا تَنْهَى» باشد.

گزینه‌ی «۳»: فعل «لَمْ أُنْسَ» که مضارع مجزوم ناقص است، نادرست است و باید به صورت «لَمْ أُنْسَ» یعنی مجزوم به حذف حرف عله باشد.

گزینه‌ی «۴»: با توجه به ضمیر «هُنَّ»، فعل مضارع ناقص پس از آن، باید به‌صورت «يَقْضِينَ» یعنی جمع مؤنث غایب باشد و می‌دانیم که «يَقْضُونَ» صیغه‌ی جمع مذکر غایب است.

۳۶-

(درویشعلی ابراهیمی)

افعال «لَا أُنْسِ، لَمْ يُشَفْ، بَكَيْتُ» ناقص هستند و به ترتیب از ریشه‌های «ن س ی»، «ش ف ی» و «ب ک ی» گرفته شده‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: فعل «سُئِلَ» معتل نیست و فعل «قَالَ» اجوف است.

گزینه‌ی «۲»: فعل «لِيسَ» اجوف، فعل «يَكْتَرُ» صحیح و فعل «تَسْعَى» ناقص است.

گزینه‌ی «۳»: فعل «يَرْزُقُ» صحیح و فعل «يَشَاءُ» اجوف است.

۳۷-

(سراسری زبان - ۹۱، با تغییر)

«لَمْ يَأْتِ» صحیح است، زیرا فعل مضارع معتل ناقص است و در حالت جزم «ی» از آن حذف می‌شود.

گزینه‌ی «۱»: «نَهَبَ» فعل مضارع مثال از ریشه‌ی «و ه ب» با حذف «واو» است.

گزینه‌ی «۲»: «لَأَلْقَى» فعل مضارع متکلم وحده و مجزوم به «ل» از ریشه‌ی «ل ق ی» است که اصل آن قبل از تغییر به‌صورت «لَأَلْقَى» باید «بیینم» بوده است.

گزینه‌ی «۳»: «تَجَدَّنَ» فعل مضارع للمخاطبات از ریشه‌ی «ج و د» است که اصل آن قبل از تغییر به‌صورت «تَجَوَّدَنَ» بوده است.

۳۸-

(مسین رضایی)

«أَنْ لَا تَخْشَى»: فعل مضارع منصوب با علامت اعراب تقدیری است.

نکته‌ی مهم درسی

فعل معتل ناقص بر وزن «يَفْعُلُ»: حرکت رفع و نصبش (مانند اسم مقصور) تقدیری است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «لَنْ تَمُتِي» فعل مضارع معتل ناقص بر وزن «يَفْعُلُ» مانند اسم منقوص حرکت نصب آن ظاهری است و تنها رفع آن تقدیری است.

گزینه‌ی «۲»: «لَنْ تَخْشَى» فعل مضارع معتل ناقص للمخاطبة و منصوب به حذف نون (اعراب فرعی).

گزینه‌ی «۴»: «أَنْ تَرْجُوْ» فعل مضارع معتل ناقص بر وزن «يَفْعُلُ» نیز حرکت نصبش ظاهری است.

۳۹-

(معمور مومنی)

«أَنَا و هَا»: معرفه‌ی ضمیر / «مَدِينَةٌ و بَابٌ»: معرف به اضافه / «الْعِلْمُ»: معرف به «ال» / «عَلِيٌّ»: معرفه‌ی علم

نکته‌ی مهم درسی

در اسم‌های علم، تنوین نشانه‌ی نکره بودن نیست، بلکه تنوین منصرف بودن است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «قَلِيلًا» نکره است. / گزینه‌ی «۲»: «سَبِيلًا» نکره است. / گزینه‌ی «۴»: «طَرِيقٌ و أَقْوَمٌ» نکره هستند.

۴۰-

(اسماعیل یونس‌پور)

«يَرْتَكِبُ» فعل متعدّد و فاعلش ضمیر مستتر «هُوَ» و «الْمَعَاصِي» مفعول‌به و منصوب با اعراب ظاهری است.

نکات مهم درسی

اسم‌های منقوص در حالت نصب اعراب ظاهری دارند.

اسم‌های مقصور در هر سه حالت (رفع، نصب، جر) اعراب تقدیری دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌ی «۱»: «الْمَعَاصِي» مبتدا و مرفوع با اعراب تقدیری است.

گزینه‌ی «۲»: «الْمَعَاصِي» مجرور به حرف جر با اعراب تقدیری است.

گزینه‌ی «۳»: «الْمَعَاصِي» فاعل و مرفوع با اعراب تقدیری است.

دین و زندگی پیش دانشگاهی

۴۱-

(مسلم بهمن آباری)

گرفتار شدن و عادت به گناه باعث فراموش شدن تنفر اولیه نسبت به گناه می شود و توجیه گناه و عادت به آن از پرتگاه های خطرناک سقوط در وادی ضلالت است و مراحل توبه از دیدگاه امام علی (ع) ۴ مرحله است که با انجام مرحله اول (ندامت و پشیمانی) و مرحله دوم (تصمیم جدی بر ترک گناه) عادت به گناه از بین می رود.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه ۱: نادرست است، چرا که مرحله اول و دوم توبه از بین برنده عادت به گناه است نه توجیه گناه.

گزینه ۲: نادرست است، چرا که از بین برنده عادت مراحل اول و دوم است نه مراحل اول و سوم.

گزینه ۳: نادرست است، چرا که مراحل توبه از بین برنده عادت بر گناه است نه توجیه گناه.

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه های ۶۹ و ۷۱ و ۷۲)

۴۲-

(سیرامسان هنری)

دروغ و ترک عبادت هایی مانند نماز و روزه از گناهان فردی و رشوه گرفتن از گناهان اجتماعی به شمار می آیند و راه اصلاح و معالجه ی جامعه از این بیماری ها انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است.

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه های ۶۹ و ۷۳)

۴۳-

(امین اسیران پور)

اگر حقوق معنوی افراد ضایع شده باشد، باید فرد توبه کننده با تمام وجود به جبران حقوق از دست رفته بپردازد، هم چنین امکان جبران فرصت های از دست رفته با «حقیقت توبه» محقق می گردد و اگر شخص توبه کار حداکثر تلاش خود را کرده و نتوانسته همه ی گناهان را جبران کند، بقیه ی موارد را خداوند، خودش جبران و او را عفو می کند. (جبران حقوق الهی)

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه های ۷۰ و ۷۲ و ۷۳)

۴۴-

(رضا میرفانی)

این مرحله از توبه معمولاً با استغفار همراه است و انسان توبه کار با عبارت هایی مانند «استغفر الله» پشیمانی خود را ابراز می کند.

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه های ۶۶ و ۷۱)

۴۵-

(مسلم بهمن آباری)

فریب بزرگ شیطان این است که لذت گناه را برتر از لذت اطاعت از فرمان الهی جلوه می دهد. آدم های زیرک و هوشیار، گول این فریب را نمی خورند. آنان که خوشی و لذت را از راه گناه جست و جو می کنند، با نگرانی های روحی و روانی درگیر می شوند که نمی گذارند لذت گناه کام آنان را شیرین کند، اما چون از حقیقت غافلند، برای رفع آن رنج های روحی و روانی، خود را سرگرم گناهان بزرگ و بزرگ تر می کنند تا این که سرانجام به طور کامل در منجلاب فساد غرق می شوند و راهی برای بیرون آمدن نمی یابند.

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۵)

۴۶-

(امین اسیران پور)

امیر مؤمنان علی (ع) می فرماید: «از کسانی مباش که بدون عمل، دل به آخرت بسته و به واسطه ی آرزوی طولانی، توبه را به تأخیر انداخته است؛ درباره ی دنیا زاهدانه سخن گوید، اما هم چون دنیا دوستان عمل کند ...»

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۴)

۴۷-

(امین اسیران پور)

گناه آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می گویند که عبارات شریفه «التوبة تطهر القلوب و تغسل الذنوب»، «لثائب من الذنب کمن لا ذنب له» و «لأنا من تاب و آمن و عمل عملاً صالحاً» ناظر بر این معناست.

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه های ۶۶ و ۷۰)

۴۸-

(امین اسیران پور)

خداوند برنامه ی زندگی مؤمنان را به گونه ای تنظیم کرده که هم از لذت های عالی معنوی برخوردار شوند و هم بی دغدغه ی گناه و به دور از رنج های روانی، از لذت های مادی و طبیعی بهره ببرند.

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۵)

۴۹-

(سراسری ریاضی - ۹۲)

توبه یعنی بازگشت و در مورد بندگان (عبد) به معنای بازگشتن از گناه به سوی فرمان برداری از خداوند است. البته این کلمه در قرآن کریم برای خداوند (معبود) هم به کار می رود که در این صورت به معنای بازگشت لطف و آمرزش الهی به انسان توبه کار است. رسول خدا (ص) می فرماید: «کسی که از گناه توبه کرده، مانند کسی است که گناه نکرده است.»

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۰)

۵۰-

(سراسری خارج از کشور - ۸۷)

امام رضا (ع) می فرماید: «کسی که از گناه استغفار کند و در عین حال انجامش دهد، مانند کسی است که خدا را مسخره کرده است.» این روایت از امام رضا (ع) منطبق با مرحله ی دوم توبه است؛ یعنی عزم بر ترک گناه برای همیشه.

(دین و زندگی پیش دانشگاهی، درس ۷، صفحه ۷۲)

دین و زندگی ۳

۵۱-

(حامد دورانی)

با توجه به آیه ی شریفه ی ۴۱ سوره ی زمر، از عبارت «فمن اهتدى فلفسه و من ضل فانما یضل علیها» مفهوم می گردد که انسان با اختیار خود راه هدایت یا ضلالت را در پیش می گیرد و نتیجه ی این انتخابش را فقط خودش می بیند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه های ۱۰ و ۱۱)

۵۲-

(امین اسیران پور)

از آیه ی شریفه ی «ان هذا القرآن یهدى للتى ...»، کشف راه درست زندگی به واسطه ی «هی اقوم» (استوارترین راه) نیاز به برنامه ی زندگی مفهوم می گردد. راه زندگی یا «چگونه زیستن» ارتباط دقیق با دو نیاز درک هدف زندگی و درک آینده ی خویش دارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه های ۱۲ و ۱۷)

۵۳-

(سیرامسان هنری)

ترجمه ی آیه ی ۱۶۵ سوره ی نساء: «رسولانی (را فرستاد که) بشارت و انذار دهند تا برای مردم نباشد در مقابل خداوند، بهانه و دستاویزی بعد از آمدن پیامبران و خداوند شکستناپذیر حکیم است.» پیام آیه: «اکنون که خداوند پیامبران را فرستاده و انسان ها را هدایت کرده، کسی نمی تواند در قیامت بهانه و دستاویزی داشته باشد.»

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه های ۹ و ۱۱)

زبان انگلیسی

-۵۴

(سراسری انسانی - ۹۳)

پیام آیه ۱۹ سوره آل عمران: «انَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ...»، اهل کتاب، پس از آن که از حقیقت آگاه شدند، از روی ستم و تجاوز (تجاوز تابعی از آگاهی) در دین اختلاف کردند. (موجب نافرمانی از امر خداوند متعال)
(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۲۲)

-۵۵

(رضا میرفغانی)

دو عبارت شریفه «اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ» و «اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ» هر دو اشاره به نقش اراده‌ی خداوند دارند.
(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۱ و ۲۳)

-۵۶

(سراسری زبان - ۹۳)

اگر پیامبری در هنگام اجرای فرمان‌های الهی معصوم نباشد امکان دارد کارهایی مخالف دستورات الهی انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و به گمراهی و انحراف مبتلا شوند عصمت پیامبران نسبت به خطا و اشتباه مولود نوع بینش عمیق پیامبران است.
(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه ۳۰)

-۵۷

(مرتضی مفسنی کلبهر)

با توجه به ادامه‌ی آیه که می‌فرماید: «... لَا تَخْطِ بِمِيمِنِكَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ» امی بودن پیامبر اسلام (ص) یک عامل تأثیرگذار در حقانیت دعوت بود.
(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۸ و ۴۴)

-۵۸

(سیرامسان هنری)

یکی از دلایل الهی بودن قرآن، نبودن اختلاف در محتوای این کتاب است که از دقت در آیه ۸۲ سوره نساء: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» مفهوم می‌گردد.
(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

-۵۹

(مسلم بهمن آبادی)

«ضرورت اجرای احکام اسلامی نظیر اجرای امر به معروف و نهی از منکر» ← علل لزوم وجود ولایت ظاهری و حکومت اسلامی ← ولایت ظاهری ← «امرت لاعدل بینکم»

«تنظیم قرآن کریم» ← دریافت و ابلاغ وحی ← «یتلو علیهم آیاته»
«انجام بسیاری از وظایف شرعی مطابق گفتار و رفتار پیامبر (ص)» ← تعلیم و تبیین تعالیم الهی (مرجعیت دینی) ← «یعلّمهم الكتاب»
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۹، ۵۱ تا ۵۴ و ۵۷)

-۶۰

(مسلم بهمن آبادی - امین اسیران پور)

امام خمینی (ره) می‌فرماید: «مجموعه‌ی قانون برای اصلاح جامعه کافی نیست. برای این که قانون مایه‌ی اصلاح بشر شود، به قوه‌ی اجراییه و مجری احتیاج دارد.» سخن امام خمینی (ره) مربوط به ضرورت اجرای احکام اسلامی از دلایل ولایت ظاهری است که آیه‌ی شریفه «نقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط» مؤید همین مفهوم است.
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۵۰ و ۵۵)

-۶۱

(سراسری تهرنی - ۹۲، با تغییر)

ترجمه‌ی جمله: «برخی مردم اعتقاد دارند که اینترنت مزایای زیادی به همراه داشته است، در حالی که برخی دیگر نقطه نظر متضادی دارند.»

نکات مهم درسی

از ربط‌دهنده‌های «while» و «whereas» به معنی «در حالی که» برای ربط دادن جملاتی استفاده می‌کنیم که تضاد موجود بین آن‌ها از نوع مستقیم باشد. به عبارت دیگر این دو ربط‌دهنده برای مقایسه‌ی دو مقوله استفاده می‌شوند.
«when» ربط دهنده‌ی زمان است، «because» ربط‌دهنده‌ی دلیل و «whether» ربط‌دهنده‌ی شرط است.

-۶۲

(سراسری هنر - ۹۲)

ترجمه‌ی جمله: «هر چه از زمان پخش فیلم می‌گذشت بیش تر خسته کننده‌تر می‌شد.»
نکته‌ی مهم درسی
صفت فاعلی صفتی است که از فعل مشتق شده و به «ing» ختم می‌شود.
amuse → amusing
interest → interesting

-۶۳

(علیرضا یوسف‌زاده)

ترجمه‌ی جمله: «وقتی شنیدم ۴۱ درصد از برزیلی‌ها اکنون زیر خط فقر زندگی می‌کنند، شوکه شدم.»

(۱) جنبش
(۲) تعطیلات
(۳) فقر
(۴) ضمانت

-۶۴

(میسیب‌الله سعادت)

ترجمه‌ی جمله: «مهمانی را در یک روز شنبه برگزار کن، زمانی که می‌توانی از دوستان نزدیک و دیگر افراد بزرگسال مشتاق بخواهی تا بیایند و کمک کنند.»

(۱) شدید
(۲) مشتاق
(۳) گیج
(۴) خانگی

-۶۵

(نسرین فلفی)

ترجمه‌ی جمله: «دم در بی‌حرکت ایستادم و تلاش کردم تا یک داستان معقول ابداع کنم تا به معلم توضیح دهم که چرا دیر کردم.»
(۱) جلوگیری کردن
(۲) ابداع کردن
(۳) حذف کردن
(۴) برآورد کردن

-۶۶

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «مدرسه، به‌طور خاص، برای کودکانی است که آموزش‌شان به دلیل بیماری متوقف یا دچار مشکل شده است.»

(۱) از نظر اجتماعی
(۲) به‌صورت جهانی
(۳) به‌صورت ذهنی
(۴) به‌طور خاص

معنای کلماتی از متن

kid: بچه	contribute: کمک کردن
range: بازه، گستره	indicate: نشان دادن
content: محتوی	respectively: به ترتیب
assumption: فرض	overweight: مبتلا به اضافه وزن
bribe: رشوه دادن	hypertension: اضطراب فوق العاده زیاد
trial: امتحان	disorder: ناراحتی
reward: پاداش	

(پوار مؤمنی)

-۷۵

ترجمه‌ی جمله: «(جمله‌ی) «اگر سه گاز بیش‌تر از هویج‌ها بخوری، آن‌گاه می‌توانی مقداری پودینگ بخوری» توسط نویسنده ذکر شده تا مثالی از رشوه دادن به کودکان را ارائه دهد.»

(پوار مؤمنی)

-۷۶

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن، تمام مشکلات سلامتی زیر می‌تواند توسط چاقی مفرط ایجاد شود به جز سوء تغذیه.»

(پوار مؤمنی)

-۷۷

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ای که در پاراگراف اول زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به یک ایده‌ی اشتباه پذیرفته شده، نزدیک‌ترین است.»

(پوار مؤمنی)

-۷۸

ترجمه‌ی جمله: «کدام یک از موارد زیر، طبق متن، صحیح است؟»
«ترخ‌های (ابتلا به) چاقی مفرط برای کودکان سفید آمریکایی و آفریقایی آمریکایی یکسان است.»

(نسرین فلفی)

-۷۹

ترجمه‌ی جمله: «پس از مرگ شوهرش و با آن همه خاطرات دوست داشتنی، برای او بازگشت به خانه و تنها زندگی کردن دردناک است.»
(۱) دردناک (۲) واحد، پگانه، مجرد (۳) ذهنی (۴) ترسیده، نگران

(پورام سنگیری)

-۸۰

ترجمه‌ی جمله: «او تصمیم دارد که هر سه دخترش را هر روز به تمرین بسکتبال ببرد.»
(۱) رفتار (۲) تمرین (۳) حماقت (۴) علاقه

معنای کلماتی از متن

neither ... nor ... نه ... نه ... نه	broad: گسترده، وسیع
exploitative: بهره‌جویانه، استثمارگرانه	recognition: تصدیق، تأیید
squarely: کاملاً، مستقیماً	

(شهاب اناری)

-۶۷

(۱) ربط دادن (۲) وادار کردن
(۳) تجارت کردن (۴) حذف کردن

(شهاب اناری)

-۶۸

(۱) نامرتب (۲) قابل کنترل
(۳) غیرقابل اجتناب، اجتناب‌ناپذیر (۴) منضبط

(شهاب اناری)

-۶۹

(۱) موضوع (۲) سطح
(۳) حالت (۴) حق

(شهاب اناری)

-۷۰

(۱) به صورت جدی (۲) به صورت متغیر
(۳) به نرمی (۴) به حالت نگران

معنای کلماتی از متن

relatively: نسبتاً	prospector: معدن‌کاو، اکتشاف‌کننده
descendant: نسل	loose: رها
explorer: کاوشگر، سیاح	valley: دره
ass: الاغ	adaptive: قابل تطبیق

(رضا کیاسلار)

-۷۱

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن، کدام یک از جملات زیر صحیح نیست؟»
«الاغ‌های وحشی بیش‌تری در ایالات غربی نسبت به جای دیگر، وجود دارند.»

(رضا کیاسلار)

-۷۲

ترجمه‌ی جمله: «کاشفان طلا از الاغ‌ها استفاده می‌کردند تا در عملیات استخراج (معدن) کار کنند.»

(رضا کیاسلار)

-۷۳

ترجمه‌ی جمله: «احتمالاً گوینده دارد با اعضای یک کلاس جانورشناسی صحبت می‌کند.»

(رضا کیاسلار)

-۷۴

ترجمه‌ی جمله: «دلیل اصلی‌ای که گوینده از دانشجویان می‌خواهد تا درباره‌ی الاغ‌ها مطالعه کنند، چیست؟»
«الاغ‌ها می‌توانند به راحتی خود را (با محیط) تطبیق دهند.»